

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOV
ZAGREB, KOTURŠKA 69

Nemški vojni minister v Italiji. Nemški vojni minister Blomberg se je pripeljal 2. junija z letalom v Rim. Pri sprejemu na letališču je bil navzoč Mussolini, maršala Badoglio in De Bono ter državni podtajniki za letalstvo, mornarico in vojsko. Kralj in cesar Viktor Emanuel je sprejel vojnega ministra v daljši avdienci. Koj za tem je imel Blomberg razgovor z Mussolinijem. Ogledal si je v Rimu več vojaških ter fašističnih ustanov, prisostvoval je velikim vojaškim vajam in se je udeležil parade vojne mornarice v Napulju.

Prekinjeni odnosi med Vatikanom in Nemčijo. Nemški hitlerizem je zablodil v divjanje proti katoliški Cerkvi in njenim ustanovam tako daleč, da so prekinjeni odnosi med Nemčijo in Vatikanom. Berlin je zapustil papežev nuncij, Vatikan pa nemški poslanik. Hitlerjeva vlada je s svojimi kulturno bojnimi dejanji potepala vse določbe pogodbe ali konkordata s sv. Stolico. Nemški režim je zatrl celoten katoliški tisk, ki je bil med katoličani po Nemčiji zelo razširjen. — Naperil je bogznaj koliko sodnih obravnav napram vsem duhovnikom, ki niso soglašali z narodno-socialističnim divjaštvom in jih je že bilo mnogo obsojenih na 10 do 15 let radi povsem izmišljenih podtikanj. Hitlerjeva ministra dr. Goebbels in dr. Frick sta v zadnjem času v javnih govorih sramotila katoliško Cerkev in katoličane radl tega, ker se je zavzel za nemško preganjano katolištvo čikaški kardinal Mundelein. Višek brezobzirnosti napram konkordatu je dosegla Hitlerjeva vlada s tem, da je izključila katoliško Cerkev od vzgoje mladine. Vzgoja mladine je po pojmovanju hitlerizma izključno zadeva nemške države in se mora vršiti po naukih narodnega socializma. To načelo se mora izvesti v vseh predmetih, torej tudi v verouku. Iz verouka se morajo črtati in se ne smejo v šoli razlagati vsi tisti nauki, ki nasprotujejo npravnostnemu čutu nemškega plemena — semkaj spada večji del sv. pisma.

Španijo hočejo čisto zapreti od morske strani. Zadnjič smo poročali, kako so izzvali rdeči španski letalci Nemčijo, ki je dala v odgovor na napad na nemško bojno kontrolno ladjo »Deutschland« bombardirati pristaniške naprave v rdeči luki Almerija. Za temi izzivalnimi dogodki je tičala sigurno sovjetska Rusija, katera je hotela s pomočjo rdeče Španije uprizoriti krvav spor med francosko-angleško zvezo na eni in nemško-italijansko zvezo na drugi strani. Sovjetom so prekrizali račune Angleži, ki so pomirili Nemce v toliko, da so se zadovoljili z obstreljevanjem Almerije. Radi zgoraj omenjenih dogodkov v španskih vodah sta Nemčija in Italija izstopili iz londonskega odbora za nevmešavanje v španske zadeve. Nemčija je predložila sedaj po svojem zastopniku v Londonu predloge, ki bi naj pripomogli do zaključka bratomornega klanja v Špa-

niji. Po teh predlogih bi naj kontrolna brodograjska Anglije, Francije, Nemčije in Italije onemogočila vsak dovoz tako rdeči kakor nacionalistični Francovi vladi. Na vsaki nadzorni ladji bi naj bil po en članik ostalih treh velesil kot opazovalec, če vrši ladja res kontrolo v pravem smislu. Vojne ladje štirih velesil imajo pravico, da lahko priplujejo v vsako rdečo ali nacionalistično luko. Če bodo velesile osvojile nemške predloge, ki so pogodu Italiji a ne Angliji, potem bi bilo mogoče prisiliti španska vojskujoča se tabora, da se umirita in bi bil omogočen odvoz prostovoljcev iz rdečih in Francovih postojank.

Letalska bitka v višini 2000 metrov na španskem bojišču. Nad gorskimi vrhovi Guadame je došlo 2. junija do hude letalske bitke med nacionalnimi in rdečimi letali v višini 2000 m. V srdite boje je bilo na obeh straneh zapletenih 70 bombnikov in lovcev. Skrajša so posegale v borbo v zračnih višinah s tal strojnice in topništvo, a so pozneje gledalci z zemlje prepuštili letalcem, da sami odločijo, kdo bo zmagovalc. Zmagali so slednjič nacionalisti, ker so imeli hitrejše lovce in so se morali rdeči piloti umakniti. Sestreljenih je bilo deset vladnih bombnih letal in sedem lovcev, nacionalisti pa so izgubili pet lovcev, ki so obstreljevali rdeče iz prevelike bližine. Piloti sestreljenih letal so imeli toliko časa, da so se poslužili padal, a so pristali največ za nacionalističnimi postojankami in so bili ujeti.

Občutna zguba za nacionaliste. Nacionalistični general Emilio Molla, poveljnik armade na severnem baskovskem bojišču, je zašel na oglednem poletu s svojim letalom v meglo, padel na zemljo in se je ubil on, dva generalštabna častnika in oba pilota.

Naslednik smrtno ponesrečenega generala Molla. Smrtno z letalom ponesrečenega generala Molla so začasno pokopali v Salamanci. Pozneje bo njegovo truplo prepejano v njegov rojstni kraj v Pamplono. Naslednik rajnega Molla je postal general Fides Davila, ki velja za vojaškega strokovnjaka in poleg generala Franca za najboljšega organizatorja nacionalne vojske.

Bivši angleški kralj se poročil. Bivši angleški kralj Edward VIII., sedaj vojvoda Windsorski, se je poročil 3. junija v gradu Conde na Francoskem z gospo Simpsonovo. Poroka se je vršila v najožjem krogu in se je niso udeležili člani angleške kraljevske hiše.

Stalin nadaljuje čiščenje s streli in ječami. Po poročilih iz Varšave je čeka ali tajna policija na Stalinovo povelje ustrelila Jana Samernika, podkomisarja za vojno in namestnika maršala in vojnega ministra Vorošilova. Ustreljeni je bil prijatelj Vorošilova, a ni bil po volji Stalinu, ker se ni strinjal z zapiranjem in streljanjem onih vodilnih politikov, kateri so bili nasprotniki Stalinovega režima. Dalje so bili aretirani radi korupcije in poneverb v milijonih uradnikov poljedelskega komisarjata ter ravnatelj državnega žitnega zavoda Iščenko, ki pripada še Leninovi gardi. V Keru na Krimu se zagovarjajo pred sodiščem štirje člani vlade krimske republike radi izsiljevanja, poneverbe in podkupovanja. Čeka je odkrila protistalinsko zaroto v Uzbekistanu. Več zarotnikov je že bilo ustreljenih. — V Azovu ob Azovskem morju so razkrinkali zarotniško organizacijo in so pahnili v ječe 300 ljudi. Vsi zaprti bodo prišli pred višje sodišče in bodo po stari boljševiški praksi ustreljeni.

Občo pozornost vzbujajoče aretacije v sovjetski Rusiji. Zgoraj omenjeno poročilo o Stalinovem čiščenju moramo še izpopolniti v toliko, da je bil v Moskvi aretirani maršal Tuhačevski, o katerem je bilo prvotno sporočeno, da je bil imenovan za armadnega poveljnika ob Volgi. Stalin ga sploh ni pustil na novo določeno mesto, ampak ga je vrgele sedaj v ječo. V Moskvo je bil poklican tudi maršal Blücher, poveljnik sovjetske sibirskarmade in organizator ruske vojske proti Japonski. Najbrž bo tudi Blücher delil usodo Tuhačevskega. — Dalje sta bila v Moskvi aretirana znana sovjetska diplomata: Karakan in Rosenberg. Karakan je bil pomočnik komisarja za zunanje zadeve, nato poslanik na Kitajskem ter v Turčiji. Rosenberg je bil zastopnik Rusije v Parizu in v Madridu.

Nov veter od zgoraj na Japonskem. Zadnjič smo poročali, da je odstopila vlada generala Hajašija, ki je dobila nezaupnico naroda pri zadnjih volitvah. Japonski cesar je poveril nalogo za sestavo nove vlade princu Konoje. Novi zaupnik dvora bi naj sestavil vlado, kateri bi se ne protivili generali in bi ji ne nasprotovala večinske stranke. Konojeva vlada bi naj bila prehodnega značaja iz vojaške diktature v redno parlamentarno življenje, ki edino ustreza volji ter zahtevam naroda. Princu Konoje je uspelo, da je sestavil vlado, katera je prevzela 4. junija posle.

Zopet 17 občin v taboru JRZ.

Zadnjo nedeljo so se vršile v Sloveniji volitve v 17 občinah. V vseh 17 občinah je zmagala JRZ.

Na štajerskem:

Hoče pri Mariboru: JRZ je dobila 22 odbornikov, skupna opozicija 2.

Cezanje pri Ljutomeru: Vložena je bila samo lista JRZ, ki je dobila vseh 18 odbornikov.

Mislinje pri Slovenjgradu. JRZ vseh 24 odbornikov.

Slovenska Krajina:

Beltinci: Prva lista JRZ 3 odbornike, druga lista JRZ 25 odbornikov; prva lista opozicije 2, druga 0.

Bogojina. Prva lista JRZ 3, druga JRZ 12, tretja lista JRZ 3 odbornike.

Dobrovnik. Samo lista JRZ vseh 24 odbornikov.

Gaberje. Lista JRZ 23, združena opozicija 1.

Genteroviči. Lista JRZ I. 3, lista JRZ II. 12; skupna opozicija 3.

Lendava: Lista JRZ 22, skupna opozicija 2 odbornika.

Orešje. JRZ vseh 24 odbornikov.

Poljana. Lista JRZ vseh 18 odbornikov.

Na Kranjskem:

Begunje (Logatec): Samo lista JRZ vseh 18 odbornikov.

Št. Vid nad Cerknico: Samo lista JRZ vseh 18 odbornikov.

Ribno (pri Bledu): Samo lista JRZ vseh 18 odbornikov.

Javorje nad Škofjo Loko: Samo lista JRZ vseh 18 odbornikov.

Poljane nad Škofjo Loko: Samo lista JRZ vseh 18 odbornikov.

Trata v Poljanski dolini: Samo lista JRZ vseh 18 odbornikov.

Ljudska fronta proti veronauku. Kako je vlada ljudske fronte v Španiji postopala ter postopa z versko vzgojo v šoli, je znano. Prepovedala je veronauk in vsako versko vzgojo v državnih šolah, zaprla vse zasebne verske šole, po komunističnih tolpah dala razrušiti samostanske šole ter pobiti duhovnike. Ljudska fronta v Franciji kajpada do takih skrajnosti ne more iti. Je pa do verske vzgoje mladine sovravno razpoložena. Kakor znano, so državne šole v Franciji povse brezverske; učitelji, ki na njih poučujejo, so po večini socialisti in komunisti ter uživajo vso zaslonbo pri sedanji vladi. Želja, ki prešinja sedanje vlastodržce, je vpeljava monopola brezverske državne šole po vsej Franciji. Trn v peti so ljudskim frontam verske šole v Alzaciji in Loreni. Ko sta po svetovni vojni ti dve pokrajini bili pridruženi Franciji, je nova državna oblast morala šole priznati, ker jih ščiti konkordat. Tudi Blumova vlada se jih ne upa naravnost odpraviti. Zato pa si je izmislila drugo sredstvo, da bi te šole oškodovale. Odredila je namreč, da morajo tisti otroci, ki obiskujejo te šole, ostati eno leto dalje v šoli, kot otroci, ki hodijo v brezverske državne šole. Torej kazni za prejemanje veronauka in verske vzgoje: eno leto dalje v šolo hoditi. Takšni so liberalci, marksisti in komunisti, ki se zbirajo v ljudski fronti. Njihovi liberalni in socialistični somišljeniki v naši domovini niso niti za las boljši. Ko bi imeli moč, bi postopali po vzorcih ljudske fronte v Franciji, še rajši pa po vzorcih rdeče Španije.

Junaške mladenke. Narodnosocialistično nasilje v Nemčiji je vzelo katoličanom

vsako orožje, da bi se branili. Celo papeževe okrožnice, namenjene razsvetljenju narodnosocialističnih zablod in obrambi najosnovnejših pravic katoličanov kot ljudi, se ne smejo razširjati med ljudstvom. Zgodilo pa se je, kakor poroča vatikanski list »Osservatore Romano«, da je v mestu Essenu sedem deklet, starih od 16 do 18 let, pred cerkvijo delilo te papeževe okrožnice. Niso se brigale za prepovedi policije, niso se plašile njenih groženj. Policija jih je zgrabila in začasno zaprla v župnišče z namenom, da jih kmalu odvede v zapor. Radi tega se je ljudstva polastilo veliko razburjenje. Zvonovi so zazvonili ter zaklicali na pomoč. Policija je iskala avto za prevoz začajnih katoliških mladenk v zapor, toda noben lastnik avtomobila ni hotel izpolniti te zahteve. Končno so našli v kraju, ki je bil oddaljen 7 km, avto, toda ljudstvo je preprečilo njegov prihod. Župan je zamen posredoval, policija zamen dajala obljube, da bodo mladenke kmalu izpuščene. Ljudstvo je zahtevalo: »Tako jih izpustite!« Policija ni mogla drugače, kot da je ustregla ljudski zahtevi. Nato so ljudje z največjim veseljem sprejeli v svojo sredino junaske katoliške mladenke ter jih v zmagoslavju spremili do njihovih stanovanj.

Cerkev gre naprej. Lanskega leta je Amerikanec Tomaž Coakley obiskal Evropo. Prepotoval je vse države. V svojem potopisu zabeležuje to, kar je najbolj vzbudilo njegovo zanimanje. Poseben predmet njegovega opazovanja so bile katoliške cerkve. Njihovo rastoče število je v posebni meri vzbujalo njegovo pozornost. V Rusiji, tako ugotavlja, število vseh cerkva nazaduje, v vseh drugih državah pa napreduje. Predvsem velja to o katoliški Cerkvi, ki povsod dobiva nove krasne cerkvene zgradbe. Coakley tako zaključuje svoje poročilo: »Cerkev gre naprej. Moderna gradbena umetnost glasno oznanja svetu, da se Evropa vrača k veri.«

iz Brengove. Tik pred avtomobilom se je konj splašil in se zaletel v avto. Avtomobil je podrl jezdeca s konjem vred. Konj je obležal na mestu mrtev, hudo ranjenega Vogrina so prepeljali v zelo resnem stanju v bolnišnico.

Nesreča osješkega pogrebne avtomobila. Pogrebni avto mestne občine v Osjeku je peljal v Kamnik krsto s truplom Ivana Česen, tovarniškega nastavljenca, ki je utonil pri nabiranju cvetlic v močvirju. Na prvem hribu za Slov. Bistrico je odpovedala na avtomobilu zavora in voz je pričel drčati navzdol. Šofer se je hotel izogniti nesreči in je zaokrenil avtomobil proti njivi ob cesti. Avto pa je zadela ob brzojavni drog, ga podrl in se je zaril končno v travnik. Šoferju in spremljevalcu se ni zgodilo nič, pač pa se je voz toliko pokvaril, da ni mogel nadaljevati vožnje. Krsto je prevzel drug mimo vozeči tovarni avto, ki je oskrbel prepeljavo v Kamnik.

Smrtna žrtev avtomobilske nesreče. Zadnjič smo poročali o avtomobilski nesreči mariborskih izletnikov v Veleniku med Slov. Bistrico in Pragerskim. Najhujše

Dve ženi - dva svetova

poškodbe je dobila 29 letna zasebnica Greta Riegler iz Studencev pri Mariboru, l. je sedaj umrla v mariborski bolnišnici.

Otrok ubit od električnega toka. Pavle Štafič, šestletni delavčev sinko iz Zapu pri Ljubljani, je nesel s svojim bratom po cesti mleko. Fantek je opazil na travniku cvetlico, skočil po njo in je stopil na od droga odtrgano žico z visoko napetostjo. Električni tok je Pavleta na mestu ubil.

Zobar ponesrečil z ženo. G. Sabo, zobar v Radečah pri Zidanem mostu, se je odpeljal s svojo ženo na motornem kolesu proti Trbovljam. Na ozki cesti Zidani most—Hrastnik je zapazil na ovinku v zadnjem trenutku pred seboj motocikel s prikolico.

Nesreče.

Smrtna nesreča v tovarni. V znani meljski tovarni g. Huter in drug v Mariboru se je zgodila zadnje dni smrtna nesreča. Ivan Cizej, predilniški mojster, je nadzoroval več strojev. Nesreča je hotela, da ga je zagrabilo transmissijsko jermenje za obleko in ga je pognalo ob zid, kjer je obležal s polomljenimi udi in s počeno lobanjo. Reševalci so hudo poškodovanega prepeljali v bolnišnico, a je že med prevozom izdahnul.

Smrtonosen padec. Mariborski 64 letni cestni pometal Jakob Schafhalter je padel in si je zlomil rebra. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je podlegel poškodb.

Huda avtomobilska nesreča. Ko je peljal 3. junija tovarni avto Franca Semeniča, prevoznika živine iz Gornje Radgone, skozi Osek v Slov. goricah, mu je prijezdil nasproti posestnik Lovrenc Vogrin